

Utdanningsmelding 2015

Bachelorprogrammet i molekylærbiologi

Vi kan lese av tabellen under holder frafallsandelen seg noenlunde stabil fra år til år. Per dags dato er det 107 aktive studenter på programmet.

År	Startet	Aktive tredje semester	Aktive femte semester
2010	31	24 (77 %*)	19 (79 %**)
2011	60	29 (48 %*)	25 (86 %**)
2012	37	22 (59 %*)	16 (72 %**)
2013	43	32 (74 %*)	26 (81%**)
2014	42	30 (71%*)	
2015	44		

Tabellen viser forholdet mellom hvor mange som begynte (ikke opptak, men som takket ja til studieplassen og semesterregistrerte seg første semester), og hvor mange av disse som fortsatt er aktive tredje og femte semester i bachelorgraden. Tallene er hentet fra FS.

*Prosent av antall studenter som begynte.

**Prosent av antall studenter som var aktive to semestre tidligere.

Masterprogrammet i molekylærbiologi

MBI har i flere år hatt mange søkere, inkludert mange kvalifiserte søkere. Mange har fått tilbud om opptak, men dessverre takker mange som har fått opptak likevel nei til studieplassen. Som vist i tabellene under har vi nå en svak positiv utvikling når det gjelder forholdet mellom tilbud og aktive studieretter. Per dags dato er 36 studenter aktive på programmet.

Startår	Tilbud om opptak	Aktive andre semester
2012 vår + høst	28	13
2013 vår + høst	32	14
2014 vår + høst	38	21
2015 vår + høst	30	17
2016 vår	2*	

*Kun studenter som begynte januar 2016. Hovedopptaket har studiestart i august.

Høst og vår	2012	2013	2014	2015	Planlagt 2016	Planlagt 2017
Antall mastereksamener	12	16	7*	13	23**	11

*Høsten 2012 og våren 2013 ble det tatt opp til sammen 13 studenter. Fem trakk seg og én studenter deltid og leverer oppgaven våren 2015. Derfor ble det unormal få innleverte masteroppgaver i 2014.

**Våren 2014 startet vi et prosjekt for å øke rekrutteringen av egne bachelorstudenter til eget masterprogram i molekylærbiologi. Prosjektet omfattet brukerundersøkelser og intervju av bachelorstudentene vårsemesteret 2014. Dette økte fokuset på masterprogrammet vårt kan ha hatt en positiv innvirkning på bachelorstudentenes valg av masterprogram for dette kullet. Dette er noe vi må se nærmere på i forhold til rekruttering til masterprogrammet vårt.

Laboratorieøvelse for bachelorstudenter i molekylærbiologi (Bachelor Training)

I 2014 startet vi et prosjekt for å øke rekrutteringen av egne bachelorstudenter til eget masterprogram i molekylærbiologi. En rapport¹ fra dette ble utarbeidet i 2014 og flere tiltak ble drøftet. Et av resultatene fra dette prosjektet er at vi nå tilbyr våre egne bachelorstudenter i andre semester en tre timers introduksjon til laboratoriearbeid der studentene fikk prøve seg på DNA gelelektroforese og tolke resultatene. Dette ble gjennomført også i 2015. Vi ønsker bedre fremmøte til dette arrangementet, men de som deltok var veldig fornøyd og vi vil fortsette med dette også i 2016.

Digital eksamen

I 2015 ble det avholdt digital eksamen i fem av emnene våre; MOL100, MOL200, MOL301, MOL203 og MOL204. MOL100 Innføring i molekylærbiologi er vårt store innføringsemne med om lag 150-200 studenter hvert undervisningssemester (og mer enn 220 påmeldte V2016). Emnet undervises i vårsemester. V2015 kom avklaringen fra DigUiB om hvorvidt vi kunne arrangere digital eksamen vel sent. MOL100 har tre digitale deleksamener gjennom semesteret, og disse ble gjennomført via moodle. Resultatene fra digital eksamen i MOL100 V2015 viste at denne eksamen ikke hadde vært optimal. Dette har vært drøftet inngående både med fakultetet og på instituttet og det nye teamet som underviser MOL100 nå i V2016 gjør en rekke endringer, både i undervisningsformer og forberedelse til digital eksamen.

Studieplanendring – mer laboratorieundervisning i bachelorprogrammet

Bachelorprogrammet i molekylærbiologi skal gi studenten teoretisk forståelse og praktisk erfaring i molekylærbiologi, og studieplanen inneholder både teoretiske og praktiske emner. Våren 2015 ble følgende studieplanendringer implementert: MOL202 Eksperimentell molekylærbiologi (praktisk laboratorieemne på 10 studiepoeng) ble erstattet av de to praktiske laboratorieemnene MOL221 Eksperimentell molekylærbiologi I (10 studiepoeng) og MOL222 Eksperimentell molekylærbiologi II (10 studiepoeng). Denne endringen fra ett til to laboratorieemner i bachelorprogrammet har også den effekten at programstudentene våre får mer tid i laboratoriet her på instituttet og mer tid sammen med instituttets professorer og stipendiater. Dette bygger opp under målsettingen fra BA-prosjektet om å øke rekrutteringen av egne bachelorstudenter til eget masterprogram i molekylærbiologi ved å styrke bachelorstudentenes faglige og sosiale tilhørighet, heve gjennomføringsgraden på bachelornivå, og øke antallet bachelorstudenter som velger å fortsette med en mastergrad ved Molekylærbiologisk institutt. Bachelorkullet 2013 er det første kullet som har fulgt de nye laboratorieemnene i sin studieplan, og hele 60 % av dette kullet er fremdeles aktive i femte semester (høst 2015) som er en betydelig økning fra kullet før (43 %).

¹ «MOL100 pittelitt, så litt mer med MOL200, så MOL202. Da liksom BAM!» En undersøkelse av sosial og faglig tilhørighet hos bachelorstudenter i molekylærbiologi

Molekylærbiologisk dag

Molekylærbiologisk dag ble arrangert 5. mars for fjerde år på rad, og for første gang som en del av «åpen dag ved Universitetet i Bergen». Den største forskjellen for oss var nå at mens vi før arrangerte en hel dag for elevene, hvor de kom om morgenen og ble hos oss til ettermiddagen, tilbød vi nå to halvdagsopplegg slik som de fleste andre instituttene ved fakultetet. Vi tror det var positivt at elevene hadde mulighet til å besøke to institutter i løpet av dagen. Vi så også at det noen enkeltelever meldte seg på, ikke bare hele klasser. Dette tar vi som et tegn på at mange elever velger instituttbesøk helt og fullt av egen interesse, og tror det kan bidra til at elevene er enda mer interessert og aktive enn når hele klasser kommer samlet. Arrangementet er populært og vi planlegger ny Molekylærbiologisk fagdag 9. mars 2016, som en del av «åpen dag ved Universitetet i Bergen». Nå, når «Åpen dag» arrangeres sentralt på UiB, er det viktig at annonseringen er god og når fram til de aktuelle skolene. Vi gjør derfor oppmerksom på at Skolelaboratoriet for realfag her på MatNat, har meget god oversikt over hvilke skoler som er relevante og vi anbefaler derfor at annonseringen gjøres i samarbeid med Skolelaboratoriet.

Programevalueringer

Vi har strevd mye med å finne en egnet og villig person til å bli ny programsensor. Først nå, i februar 2016, har vi funnet en meget kompetent og villig kandidat til dette oppdraget og vi regner med å inngå en avtale om dette med vedkommende i nærmeste framtid. Da vil vi lage en plan for programevalueringer i tiden som kommer. Vi har allerede bestemt at første del av dette arbeidet skal ha fokus på første del av BA-programmet våres og de obligatoriske emnene som inngår. Dette innebærer også at vi vil søke om utsatt frist for gjennomføring og levering av programsensurer.

Undervisningssamarbeid med andre institutter

Instituttleder har hatt innledende samtaler med sine kolleger på Institutt for biologi og Institutt for biomedisin med tanke på undervisningssamarbeid. Dette er også blitt aktualisert i det at Institutt for biomedisin ønsker å lage sin egen bachelorgrad. Slik MBI ser der, er det veldig viktig at en eventuell ny bachelorgrad innen livsvitenskapene ikke skaper mer duplisering av undervisning. MBI ønsker at de tre instituttene skal kunne finne fram til gode måter å utnytte undervisningsressursene på og på den måten, både utnytte lærekraftene på de tre instituttene bedre samtidig som vi kan lage et rikere emnetilbud. Vi har også hatt innledende drøftinger med våre søsterinstitutter om det kan være formålstjenelig å etablere et nytt studietilbud innen for eksempel bioteknologi.

Aktiviteter i etter- og videreutdanningen

November 2015 underviste flere av våre ansatte for første gang på et to-dagers etter- og videreutdanningskurs for lærere, Naturfag 2 i regi av Skolelaboratoriet i realfag. Det var 28 deltakere

påmeldt, og de fleste var lærere fra ungdomsskoletrinnet. Tilbakemeldingene tyder på at dette har vært meget vellykket og også våre deltakende lærere og instruktører forteller at det har vært bra. Skolelaboratoriet inviterer oss til å være med på dette også i årene framover, så sant opplegget får ekstern finansiering. I januar 2015 deltok også en av våre professorer med en forelesning i starten av Skolelaboratoriets kurs i Naturfag 1.

Instituttet ser meget positivt på at vi nå får større anledning til å delta i etter- og videreutdanning av lærere og vi vil, så langt kapasiteten rekker, være positive til å delta i flere slike opplegg. Siden en så stor andel av pensum i Bio2 (på VGS) "tilhører" vårt fag, er det av stor betydning at vi deltar mer i dette. Dette er viktig for at lærerne i skolen får bedre forutsetninger for å undervise disse tema. Samtidig ser vi at dette, på lengre sikt, kan være gunstig for rekruttering av fremtidige studenter til molekylærbiologi, både i våre studieprogram og tilsvarende programmer ved andre læresteder.

På basis av noen av undervisningselementene som ble brukt i Naturfag 1 (H2015) har vi også laget et spesielt opplegg (innen strukturbologi) som ble tilbudt på UiBs faglig-pedagogiske dag nå i Februar 2016 med ca 16 deltakere fra mange forskjellige skoler.

Vi nevner også at Norge nå, for første gang, vil delta i den internasjonale olympiaden i biologi (for elever i siste klasse i VGS). Denne deltakelsen ble drøftet i Det nasjonale biofagrådet i 2014/2015 og Institutt for biovitenskap, UiO, tok i 2015 initiativet til at Norge nå deltar. I denne forbindelse deltok en av MBIs professorer som «coach» for to av elevene fra Bergen katedralskole som hadde kvalifisert seg for andre runde i konkurransen om å delta på det norske laget. Dersom de går videre til den norske finalen, vil vi gjerne bidra mer.

Studiebarometer

Masterprogrammet for molekylærbiologi har så få respondenter at den ikke kommer med på den instituttvise programoversikten for fakultetet. Vi kan se på tallene for 2014 og 2015 sammen for å skaffe oss et visst bilde, og når vi sammenligner disse tallene mot «alle biologiske fag, andre» ser vi at vi skårer likt eller høyere på de fleste punkt. Vi skårer typisk lavere på spørsmål angående jobbmuligheter, arbeidsliv og yrkesrelevans.

Bachelorprogrammet i molekylærbiologi skårer blant de laveste på programnivålisten til fakultetet. Her sammenlignes bachelorprogram og masterprogram mot hverandre. Vi forventer i utgangspunktet en høyere tilfredshet blant masterprogram- enn bachelorprogramstudenter. Målingen gjøres blant 3. semesters studenter i begge program. Ved dette tidspunktet har masterstudentene startet på masteroppgaven og bør nå være sterkt knyttet både til programmet og instituttet. Bachelorprogramstudenter i molekylærbiologi har derimot kun rukket å ta første innføringsemne i studiespesialiseringen ved det tidspunktet studiebarometerets målinger innhentes. Undervisning i første innføringsemne skjer i realfagsbygget og lesesaler for våre bachelorstudenter ligger geografisk fjernt fra instituttet. Dette kan ha bidratt til at studentene har mindre tilhørighet og er mindre fornøyd med studiemiljøet i undervisningsprogrammet. Men vi må ta tallene på alvor, og vi

UNIVERSITETET I BERGEN

Molekylærbiologisk institutt

ønsker som nevnt og ha et spesielt fokus på første del av bachelorprogrammet når vi starter programevalueringene med ny programsensor.